Мал. В. ГЛИВЕНКА.

— Батюшко! Кінчається місяць, дозвольте на аврал вдарити!

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

★ Дніпропетровськ, міськнаросвіта: підіть придивіться, як навчають Гриця! (Адреса на стор. 3).

★ Хто Сергія Яковича консультує, коли він апарат раднаргоспу комплектує? (Стор. 4).

★ Коли тріщать бази і полиці, або—чого варті маскарадні жарти. (Стор. 6—7).

★ Чотири памфлети Андре Вюрмсера. (Стор. 8—9).

перець

№ 2 (469). РІК ВИДАННЯ XXII

Ціна 10 коп.

КИЇВ. СІЧЕНЬ 1962

perec-ua.
perec-ua.

Здрулівенькі БУЛИ!

Терміновий лист голові Укрраднаргоспу тов. КУЗЬМИЧУ А. С.

Моє вам шанування, Антоне Савичу!

Наприкінці минулого року з берегів преславного Дніпра прийшов до мене вельми сумний лист. Автори листа — жителі міста Дніпропетровська — з біллю в серці сповіщали про страшне паскудство, яке творять керівники деяких промислових підприємств Дніпропетровського раднаргоспу. Конкретніше: уже кілька років підряд металургійний завод імені Петровського, Дніпропетровський шлаковий завод, лако-фарбовий завод та ще деякі заводи й заводики послідовно й систематично запаскуджують води нашого красеня-Славутича отруйними нечистотами.

Самі розумієте — гине величезна кількість риби, завдається тяжких ран природі, псуються улюблені місця масового відпочинку трудящих, і взагалі твориться беззаконня. Читав я цього листа і, скажу вам відверто, кричать мені хотілося. Леле моя! Доки ж ми тільки кулаками будемо розмахувати перед носами губителів природи? Доки ж ми їх тільки умовлятимемо та всовіщатимемо? Коли ж ми по них уже вдаримо хоча б раз, та гаразд, щоб до віку запам'яталося, щоб і дітям і онукам наказалося: «Не чиніть лиха рідній природі, бо нас за це здорово били. Оберігайте природу, шануйте природу, збагачуйте природу! Пам'ятайте, що з високої трибуни XXII з'їзду КПРС пролунали такі віщі про неї слова: *«Йдучи до комунізму, ми повинні дбайливо оберігати природу, розумно, по-господарському користуватися її ресурсами, відновлювати і умножати природні багатства наших лісів, річок і морів».*

Наші природні ресурси, — це наше велике національне багатство, це розуміти слід кожному — від малого школяра до сивого діда.

Та дозвольте, Антоне Савичу, знову повести мову про вельми сумного листа дніпропетровців. Цього листа я надіслав до Укрраднаргоспу з великою надією в серці, що там його прочитають уважно і крикнуть сердитим державним голосом на отруювачів Дніпра:

— Ану, припиніть варварство, бо, їй-богу, нарешті, зважимось і вдаримо! Так вдаримо, що до нових віників запам'ятаєте...

І ще була в мене надія, що лист дніпропетровців викличе благородне бажання у керівників Укрраднаргоспу пильно подивитися, що на інших ріках та водоймах робиться, чи нема, бува, там отруювачів, підвідомчих Укрраднаргоспові. А вони є, і чимало їх є. Лохвицький цукровий комбінат, за розпорядженням директора Бульди — досвідченого й переконаного губителя природи, рік у рік викидає в річку Сулу сотні тонн вонючої отруйної води, яка знищує все в цій річці суще, робить її мертвою. З Бульдою ніби змагається у цьому злочинстві директор Лохвицького спиртозаводу Васильєв — людина безвідповідальна і безсердечна, яка спить спокійно лише тоді, коли з відстійників керованого ним заводу в красуню Сулу тече смертоносна рідина

А мальовничу річку Лугу на Волині умертвляє директор Володимир-Волинського цукрозаводу Становський, який чомусь вважає, що Луга — це не річка, а природна каналізаційна магістраль заводу. А чудесну многорибну річеньку Стрипу нещадно отруює Бучацький цукровий завод на Тернопільщині, яким керує дуже схожий на Бульду, Васильєва і Становського, разом узятих, Степан Петрович Маляров. А ріку Дністр, шановний Антоне Савичу, убивають спільними зусиллями Дрогобицький нафтоперегінний і Миколаївський сірчаний заводи на Львівщині.

Але не судилося моїм надіям здійснитися. Не пролунав в Укрраднаргоспі сердитий державний голос, від якого мали затремтіти губителі природи. Гірше того, вельми сумний лист дніпропетровців не потрапив навіть на ясні очі керівництва Укрраднаргоспу. Його було відіслано в «Укрдержрибвод» з холодною бюрократичною відпискою: «Про вжиті заходи повідомте редакцію журналу «Перець» і автора. Кікало».

Мудро виходить. Хай наші труять ріки, а ваші хай борються з цим лихом.

Ні, так діла не буде, шановний Антоне Савичу. Я міг би сказати: ваші труять ріки, нищать рибу, гублять природу — ви з ними й боріться. Але я так не скажу. Я скажу: давайте всі разом станемо горою на захист рідної природи. Ви з того кінця, «Укрдержрибвод» з того кінця, преса і громадськість із того кінця, і так спільними зусиллями ми й покінчимо з лиходійством уже названих і ще не названих губителів природи.

Так і тільки так, а не інакше, шановний Антоне Савичу.

Запевняю від усього серця!

Од вашого ПЕРЦЯ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

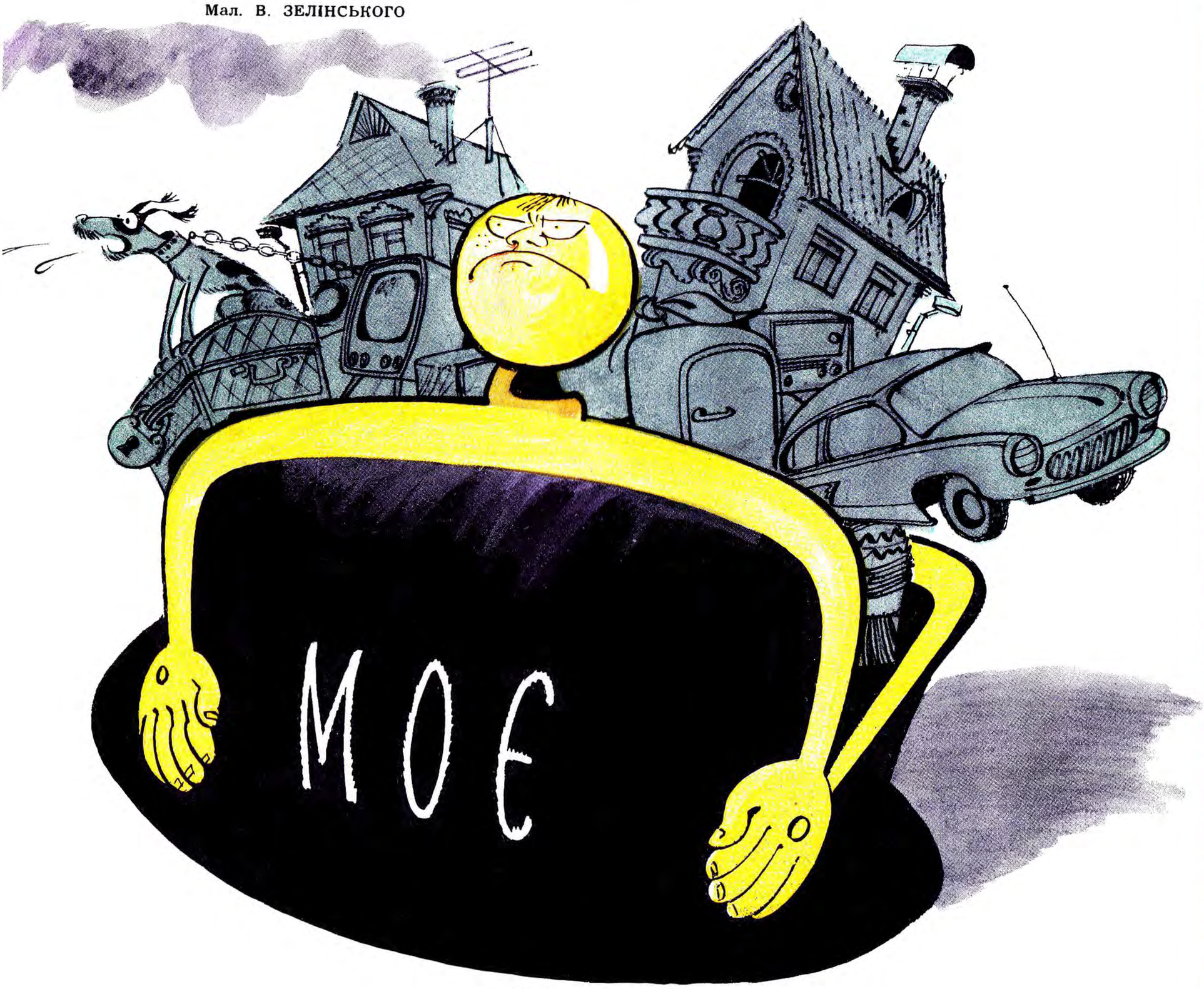

Портрет зажери.

З МАТЕРІАЛІВ, НАДІСЛАНИХ НА КОНКУРС

В Тринідаді, в церкві тройці,
Є розп'яття тристалітне.
Біля бога свічка плаче,
Але він собі й не кліпне.

Він за довгі роки висох,
Почорнів у димі свічок,
Та не збайдужнів до моди
Дерев'яний чоловічок.

З полотна штанці месія
Мав на будні і на свята,
Він їх викинув і вдягся
У нейлонові штанята.

Це ознака, що й на небі
Все міняється потроху,
Вже купують янголички
Лиш капронові панчохи.

П'ють коньяк євангелісти
У великому натхненні,
А святі на «кадилаках»
Там гасають, мов скажені,

Ті, що пішечки по раю
З давніх пір ходити звикли,
Покупили собі також
Мотопеди й мотоцикли.

З бородами лиш морока
Появилася неждано.
Обголити — то не модно,
А носити — теж погано!

Може впасти підозріння,
Скажуть — він прихильник Куби!
І святі пов'язки носять
Так, немов болять їх зуби.

Дмитро **ПАВЛИЧКО.**

Мал. Л. КАПЛАНА

Грицева шкільна наука

ХТО КОГО ПЕРЕКРИЧИТЬ

У жовтні 1960 року в Дніпропетровську на Тютюновій вулиці виросла нова школа. Вчаться у ній діти. І не тільки вчаться.

Крім чотириповерхового шкільного корпусу, тут є ще й інші, не менш важливі корпуси, де учні відпочивають, харчуються, готують уроки, проходять виробничу практику, займаються спортом, купаються, сплять.

Це — школа-інтернат.

Учиться тут і наш юний друг Гриць. І треба сказати, що Гриців батько дуже задоволений з цього.

— Ми, — каже, — з вами отак житимемо хіба років через двадцять. Ви тільки подумайте: живе він у світлому, просторому приміщенні з усіма побутовими вигодами і за це ні копійки не платить — раз! Годують його теж безплатно — два! Одягають й узувають — три! І за все це вимагають лише одне: вчись, заробляй п'ятірки! Одним словом — школа майбутнього.

Зустрівшись з Грицем, ми, однак, не стали заглиблюватися з ним у майбутнє. Сьогоднішні його діла — ось що нас цікавило.

— Як звуть твого вихователя? — спитали ми.

Гриць довго думав і, нарешті, відповів.

— Забув! — І тут же додав: — Ви б теж забули, якби місяцями його й у вічі не бачили... Не вистачає у нас вихователів.

— А як ти, Грицю, вчишся?

Грицько раптом затулив обома руками вуха. Довелося і нам зробити те саме, бо, очевидно, десь тут поблизу кололи порося.

— Не порося, а дерево, — вніс поправку Гриць. — То в столярній майстерні циркулярну пилку включили.

З чиєїсь примхливої ласки шкільні деревообробні і металообробні майстерні розташували в самому учбовому корпусі. І вчителям тепер доводиться змагатися з пилкою: хто кого перекричить. Та не завжди у цьому герці перемагають учителі...

— Отак і вчусь! — відповів Гриць.

УРОК ХІМІЇ

Господи-боже, що то вчений може! От хоча б той же Грицько. Раніше хіба знав він щось про хімію? А тепер показує нам одну з шкільних кімнат і хвалиться:

— Наш хімічний кабінет!

Цікавий кабінет. Правда, чогось такого, що мало б якийсь зв'язок з хімією, тут не видно. Зате весь він заповнений хімічно чистим повітрям. Це повітря в необмеженій кількості постачає хімкабінетові здоровенна дірка в стелі, залишена будівельниками для... вентиляції.

— О!.. — вигукують усі, хто вперше потрапляє до цього кабінету.

— А зараз, — каже Гриць, — я покажу вам аж два «О»! — І тягне нас до актового залу. Там із стелі щось хлюпає... — Вода! — пояснює він. — Дві молекули водню і одна кисню.

Знає хімію, шибеник!

ЖАР І ХОЛОД

— А де ти, Грицю, спиш? Не мерзнеш?

— Як би вам сказати, з одного боку — так, а з другого... — І Гриць від слів переходить до діла. — От помацайте.

Мацаємо батареї в хлоп'ячому спальному корпусі: пашать вогнем!

— А тепер ондечки погляньте. — І Грицько веде до бічних кімнат. «Ондечки» батареї зовсім холодні. Ліжка тут застелені двома-трьома ковдрами, але і це, кажуть, не дуже рятує від холоду.

Отаке й у дівчачому спальному корпусі: посередині баня, а в бічних кімнатах і собака не вдержиться.

Учні — народ чемний. Але й їх іноді прориває. Тоді вони пропонують на зиму поселити тут того, хто так змонтував їм опалення...

Ач, на кого замахнулися! На самого керуючого трестом «Дніпросантехмонтаж» Каштанова.

Ні, так діло не піде. Якщо заморозити т. Каштанова, то хто ж тоді на інших будовах ще щось подібне зморозить...

Тріумфальна арка бюрократа.

СТО ТИСЯЧ «ЧОМУ?»

Гриць — людина молода. І, як усі люди його віку, він надзвичайно допитливий. Усе йому треба знати.

— Навіщо ця гойдалка? — питає він.

— Це не гойдалка! — кажуть йому. — Це сходи. Залізобетонні сходи, щоб ви могли вгору-вниз бігати.

— ...і падати! — додає Гриць. — Став ногою і — хить! — полетів...

— А чому, — питає він. — У дощ вода по вікнах стікає не на вулицю, а в клас?.. Навіщо оті щілини у вікнах і дверях? Невже для вентиляції?

Та що там у Гриця! У вчителів, що його уму-розуму навчають, тих запитань не менше. Їх, наприклад, дуже цікавить, де спортивний майданчик, який за проектом мали спорудити будівельники? Нема майданчика... А де шкільна огорожа?.. Нема й огорожі... А дезинфекційна камера — де?.. От дезинфекційна камера — та на місці. На тому місці, де її ще два роки тому покинули у розібраному вигляді: на вулиці.

Подібним запитанням — кінця-краю немає...

Відповідь на всі ці запитання міг би дати той, хто будував школу — трест «Дніпровськпромбуд», керований т. Щиголевим.

Але т. Щиголеву, ой, як не хочеться відповідати за ті недоробки, що їх було припущено під час будування школи-інтернату № 7.

* * *

Що можна після цього сказати про Грицевого батька, який вважає, що його синок живе в найкращих умовах? Він не помиляється! У Гриця й у сотень його товаришів по школі умови життя і навчання набагато кращі, ніж це можна забезпечити дітям удома.

А могло б бути ще краще. Якби керівники місцевих органів розшукали дорогу на Тютюнову вулицю до школи-інтернату і навідалися до неї хоча б раз на рік...

Час до школи, час, шановні товариші!

Г. БЕЗБОРОДЬКО,
спец. кор. Перця

м. Дніпропетровськ,
школа-інтернат № 7.

ЧОРТ НЕ ВИНЕН

Звідки беруться нехороші люди? У Львові на це запитання сяк-так відповів би перший заступник голови Львівського раднаргоспу Сергій Якович Локоть.

Сергій Якович міг би розповісти, де, як і за яких обставин він набрав нехороших людей в апарат раднаргоспу...

А звідки взагалі беруться нехороші люди?

І справді — звідки?

Глянеш на людину і навіть не подумаєш, що від усіх інших людей вона відрізняється з гіршого боку. Людина як людина. Ніс, очі, вуха, рогів на лобі чи хвоста ззаду немає. Анкетні дані в порядку. Всі внески сплачено. У бога не вірує, збіговиська сектантів-трясунів не відвідує, ніяких прихованих вад у неї не водиться. Народилася людина за нашого радянського часу, отже, нікого не експлуатувала і її ніхто не експлуатував. А якщо й народилася в епоху самодержавства, то монархістом чи «октябристом» її вважати теж немає підстав. Хто її навчив недобре робити? Хто її підштрикував шкоду чинити? Чорт його знає... Може, таки справді він знає, бо дідько завжди замішаний у безлічі нехороших вчинків. Чорт споконвіку підштрикував людей робити недобре...

Обере він чергову жертву, такого собі солідного громадянина і починає йому нашіптувати:

— Ти не живи, як усі чесні люди! Нащо тобі здалася чесність? Ось лежать державні гроші. Візьми їх і вкрадь. Що, боїшся? Не бійся! Бери! Бери ще! Бери, бери, держава багата, у неї вистачить. Немає грошей готівкою? Який-бо ж ти дивак! І морока ж мені з тобою. Мушу тебе вчити, як з державної продукції, сировини, матеріалів робити гроші. Робиться це дуже просто. Слухай уважно і занотовуй...

Нам невідомо, чи проводив чорт такий семінар з колишнім директором Ходорівського цукрокомбінату (Львівська область) Соколовським, зате відомо, що при нагоді чорт міг би пишатися таким учнем.

Соколовський відчув, що чесність така ж незручна штука, як тісний черевик. Тісні черевики заважають іти з гори. У цьому в них дуже багато спільного з чесністю. Чесність заважає котитися вниз. Котитися з моральних висот порядної людини в болото.

Соколовський позбувся чесності, як тісних черевиків, і почав котитися вниз, прикарманюючи по дорозі державні гроші, беручи хабарі від приватних осіб, менжуючи державним жомом.

Невідомо, чи довго б він отак котився і куди б, кінець кінцем, докотився, коли б його не підхопила дужа рука Сергія Яковича Локотя і не кинула... Не поспішаймо славити Немезіду, богиню справедливості. Рука Локотя, видно, трошки схибила і чомусь кинула Соколовського не на лаву підсудних, а в крісло начальника управління цукрової промисловості всього Львівського економічного району.

Чим керувався тут Сергій Якович — теж невідомо. Можливо, його підштрикували найблагородніші наміри: мати хапугу й хабарника завжди перед очима. Тоді за ним легше стежити. Але шановний товариш Локоть не зважив на одну народну мудрість: від хатнього злодія не встережешся.

І то б ще був не великий гріх, але Сергій Якович не зважив не тільки на народну мудрість. Він не зважив і на колегіальний принцип керівництва, на думку товаришів по роботі, і почав добирати кадри за своїми персональними принципами.

Так, з легкої руки Сергія Яковича, начальником управління легкої промисловості було призначено П. В. Бойка, людину, яка навіть не мала відповідної освіти. Але й це ще було тільки півгріха, бо вже про повний гріх подбав сам Бойко.

За прикладом Локотя він теж почав добирати кадри сам, ні з ким не погоджуючи, а коли «кадри» ловилися на гарячому, по-батьківському сварився пальчиком:

— Ну, не крадь! Ну, не розтринькуй ти державних коштів! Ну, як тобі не обридне?

На посаду головного інженера управління Бойко підібрав І. М. Улановського, за фахом економіста, який тільки поверхово знав техніку справи.

Своїм заступником призначив Д. О. Рабиновича, який зовсім не має ніякої освіти.

І пішло, і пішло!

Головним бухгалтером Бойко, за згодою Локотя, призначив Висоцького, котрий, безперечно, мав досвід, бо свого часу був засуджений за розтрату і звільнений по амністії.

Так сформувався своєрідний «актив» в управлінні. Одні з «активістів» цупили все, що погано лежить, інші їм не заважали, а навпаки— підсилювали випробувані «кадри» ще більш випробуваними.

А вже хто кого тут підштрикував, важко сказати. Чесно кажучи, нам здається, що звинувачувати в цьому чорта немає ніяких підстав.

Так у березні 1961 року на посаду головного інженера хутрової фабрики було призначено громадянина Медвинського. Ми не випадково кажемо громадянина, а не товариша. Громадянин щодо Медвинського більш зручна форма звертання. Так він звертався до вартових, коли йому треба було вийти за нуждою, і так звертались до нього довгий час, аж поки його не звільнила амністія.

Призначений Бойком у 1960 році на головного бухгалтера трикотажної фабрики Є. В. Ступель у 1953 році був засуджений на 5 років. П'ять довгих років очікував Бойко такого «кадра». Діждався, нарешті. І Ступель діждав свого часу. У тюрмі йому навіть не снилася така посада, та й на волі не мусила б снитися, бо Ступель не має ніякої освіти. Єдине, що він уміє робити (і, треба сказати, добре вміє), це відпускати «наліво» державну сировину. Тільки за попередніми даними встановлено, що з фабрики попливло «наліво» 19 тонн пряжі на 270 тисяч карбованців (у нових грошах).

«Активісти» управління відкрили «ліве» ательє мод, де шили одяг з краденого матеріалу.

Директор бавовнопрядильної фабрики Шаламанов розбазарив 7 тонн пряжі. Куди поділися гроші за пряжу, встановити і дуже важко, і дуже легко: нарядів на відпуск пряжі і заприбуткованих грошей у бухгалтерії не виявлено.

Але Шаламанову ці маніпуляції не зійшли з рук, його зняли з посади директора фабрики, щоб... (і знову не поспішаймо славити Немезіду, богиню справедливості), щоб призначити заступником начальника управління легкої промисловості всього раднаргоспу.

Але повернемось до Соколовського. З Соколовським доля, нарешті-таки, обійшлась крутенько. Випливли гріхи директора цукрокомбінату Соколовського і за це мусив оддуватися Соколовський — начальник управління цукрової промисловості Львівського економічного району.

Крав директор, а засудили до 6 років ув'язнення начальника управління.

І тепер, певне, Соколовський гірко ремствує на Сергія Яковича Локотя:

— Ех, Сергію Яковичу, Сергію Яковичу, і треба ж було ото вам призначати мене на таку високу посаду? Знаєте, як не хочеться пересідати з неї на лаву підсудних? Краще б мене посадили, коли я був директором...

Інші «кадри» поки що не ремствують, хоча після викриття зловживань їм довелось стати трохи нижчими «кадрами».

Так, начальника управління Бойка призначено директором склодзеркального заводу, головного інженера Улановського — старшим інженером взуттєвої фабрики головного бухгалтера Висоцького — головним бухгалтером фабрики «Індпошив», заступника начальника управління Рабиновича — заступником директора одного з заводів із збереженням попередньої зарплати і т. д.

Але скоро цим вищепоіменованим громадянам доведеться ремствувати і добре-таки ремствувати.

Слідчі органи потягли за ниточку, а ниточка потягла за собою цифру з шістьма нулями. Попереду цих нулів стоїть теж солідненька цифра.

Це покажчик спідометра злочинної діяльності кадрів, так любовно дібраних С. Я. Локотем.

Зараз спідометр виключено і «кадри» зупинено. Далі їм котитися нікуди: до лави підсудних вони вже докотилися.

Але як же воно могло статися, що в самому штабі економічного району — в апараті Львівського раднаргоспу розцвів такий пишний букет нехороших людей?

Хто їх рекомендував? Хто їх направляв?

Хто були ті порадники й консультанти, з допомогою яких Сергій Якович Локоть комплектував штати раднаргоспу?

Найвичерпнішу відповідь на це може дати сам Сергій Якович. Під його керівництвом в апарат раднаргоспу понастягали штемпельованих злодюг й хапуг. Він і відповідати за це мусить.

М. БІЛКУН, М. КОРНІЄНКО.

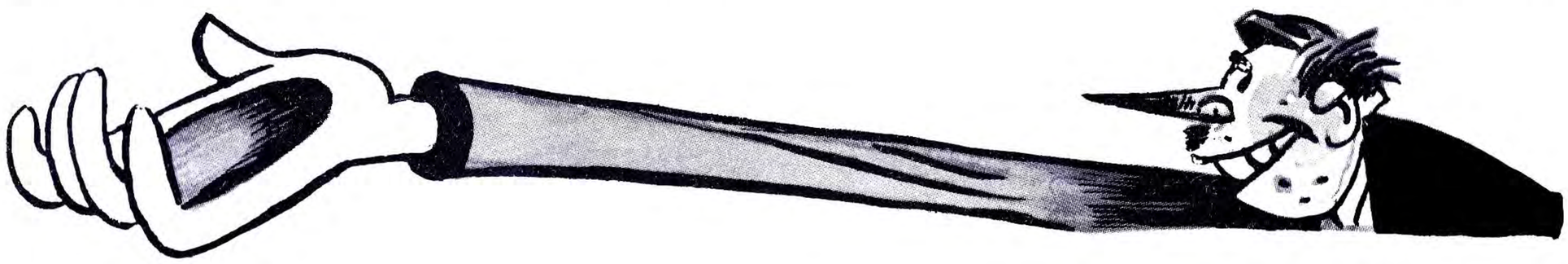

НОВА ЛИПУЧКА

Одеський завод емальових фарб виготовляє лак. «Олійно-смоляний лак № 6-т загального вживання».

Що означає той «номер 6-т» — нам, правду кажучи, невідомо. Ми знаємо лише те, що громадянин К. з м. Дебальцево покрив тим лаком підлогу і переконався, що номер не пройшов: для «загального користування» лак не годиться. Полакована підлога сохла чотири доби, а коли на п'яту добу на неї ступили ногою, то ногу одірвати не можна було. Прилипла нога!

Не підсох одеський лак і досі. Усе липне та й липне...

Помилилися, мабуть, на заводі, коли нарекли свій виріб лаком. Доречніше було б назвати його липучкою. От тільки жаль, що на цю липучку попадаються споживачі.

А тепер, як бачите, влипли, нарешті, й самі бракороби!

●

ОЙ, СУСІДКО-СУСІДКО...

Гірсько-карпатська дослідна станція Закарпатської області (директор т. Глінко) побудувала кошару для овець якраз біля самісінького дослідного саду Української академії сільськогосподарських наук. Таке сусідство призводить до того, що вівці об'їдають дерева.

(З листа до редакції).

Ой, сусідко-сусідко,
Станціє дослідна,
Сад зробивсь як решітко,
А тобі й не видно.

Як сусідка отака
Погризе ще трішки,
То лишаться від садка
Тільки ріжки й ніжки.

К. ЮР.

●

БІДНА ГОЛОВОНЬКА

Голови бувають різні... Бувають вони, між іншим, і на швейних машинах, і тоді їх уже іменують головками. Не тому, що вони дуже маленькі, ні. А тому, мабуть, що треба ж їх, бездумних, хоч чимось відрізнити від голів, яким властиво думати.

Так-от, дві такі головки до швейних машин вагою 41 кілограм прийняв Київський аеропорт для відправки їх Станіславській промартілі ім. Р. Люксембург.

Було це ще в 1960 році.

Згідно вантажної квитанції, виданої аеропортом, виписали рахунок, за яким артіль сплатила вартість обох головок — 1,309 карбованців 79 коп. (у старих цінах).

Сплатила за дві, а одержала чомусь лише одну головку.

Другу Київський аеропорт, видно, запустив у космос, бо ось уже і новий, 1962 рік настав, а друга головка і досі ще в Станіславі не приземлилася.

Начальник служби перевезень Українського територіального управління Цивільного повітряного флоту т. Нікітін запевняє, що організація, яку він представляє, ні моральної, ні матеріальної відповідальності за це не несе.

А за що ж, цікаво знати, відповідає його шановна організація?

Питання це, прямо скажемо, — повисло в повітрі...

СТАРА ПРИКАЗКА НА НОВИЙ ЛАД

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

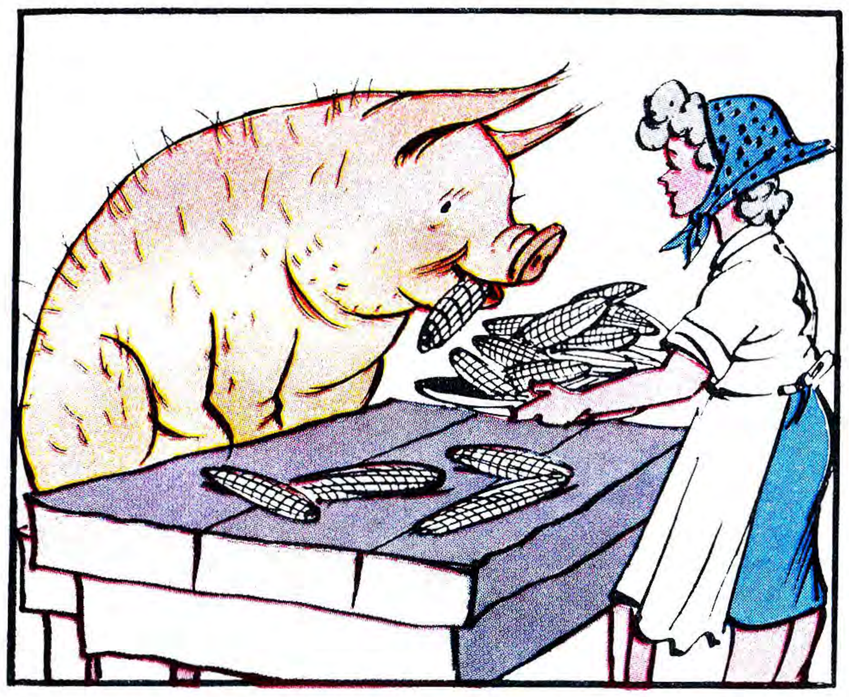

Посади свиню за стіл...

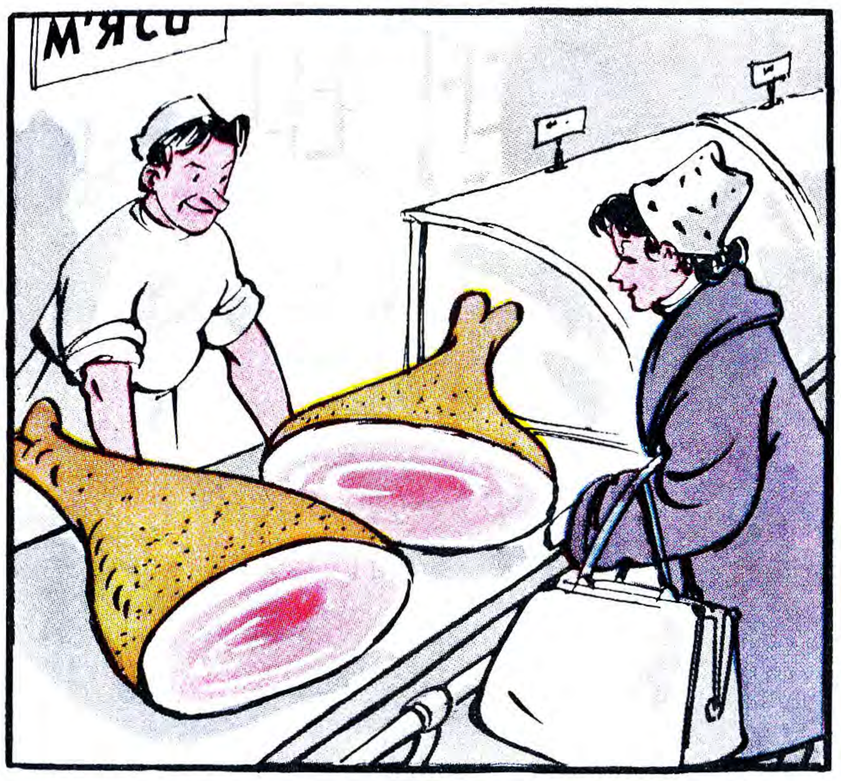

... вона й ноги на стіл.

БАЙКИ У ПРОЗІ

ВІД ГОРИЛИ ДО ГОРІЛКИ

У диких джунглях на верхівці пальми вовтузилася горила, намагаючись розбити твердий грубезний кокосовий горіх. Та все було марно.

А в затінку під пальмою, відкоркувавши штопором тонку пляшку з кольоровою етикеткою, чоловік пив собі горілочку. Пив і прицмокував.

Це було ще одне яскраве свідчення того, як далеко просунулася цивілізація на шляху від мавпи до людини.

ПРО МУХУ-МЕДОВУХУ

Мухи люблять мед.

Мухам відомо, що бджоли добувають його з квітів.

«Пс, велике діло! — подумала якось одна самовпевнена муха. — От я постараюсь трохи, й сама собі добуду меду... Ану, мерщій на луг!»

Цілий день літала з квітки на квітку, геть уся жовтим пилком укрилася, та тільки й того: медом їй ніде і не запахло.

Бо вона була муха, а не бджола.

СПАДКОВИЙ ТАЛАНТ

Одна теличка прийшла вступати до консерваторії.

— На якому інструменті граєте? — спитав професор з відомої в музичному світі родини Соловейків.

— Пробувала на дійниці, але поки що не виходить, — щиро призналась теличка.

— Ну, тоді ви, мабуть, співаєте... Візьміть, будь ласка, ноту «мі».

— Му-у-у! — почув у відповідь ошелешений професор.

— Дозвольте! — обурився він. — Які ж у вас є підстави претендувати на місце в консерваторії?

— Невже ви не знаєте? — здивувалась теличка. — Адже з шкури мого батька зробили барабан для симфонічного оркестру.

О. ЛУК'ЯНЕНКО.

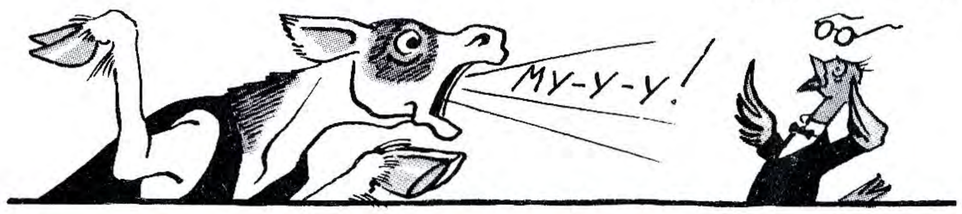

НАРОДНІ УСМІШКИ

ЗОЛОТИЙ ГОДИННИК

Колись багатий парубок купив собі золотого годинника. Носить його на показ, а розібратись у римських цифрах, що на циферблаті, не може.

— Скажи, будь ласка, котра зараз година? — запитують його.

— На моєму золотому годиннику... Сказав би вам, та не маю часу, бо дуже спішу.

НЕВДОВОЛЕНИЙ

— Ет, що то тепер за горох! То колись було: візьмеш дві горошини — повен горщик супу.

Записали Т. Ф. КРАСНИЦЬКА та О. С. КУЧЕРУК в с. Коритному, Білогірського району, Хмельницької обл

ПОХВАЛИВСЯ

— Куме, моя жінка як залатає штани, то навіть непомітно...

— Моя також, куме, як випере мені сорочку, то теж непомітно, що вона випрана.

Повідомив Ю. В. ТИМЧУК з с. Шнирів, Бродівського району, Львівської області.

НАВЧИВ

В одній школі учитель питає учня:

— Скільки буде 3 та 5?

Учень відповідає:

— Не знаю...

А вчитель:

— Ну, от як я візьму і покладу тобі в кишеню 3 копійки і 5 копійок, скільки буде?

А учень:

— Нічого не буде...

— Та чого ж, — каже учитель, — не буде?

— А того не буде, що в мене у кишені дірка...

Повідомив І. Я. ЯКОВЕНКО з х. Яковенки, Липоводолинського району, Сумської області.

МОЯ ЖІНКА

— Ти не бачив моєї жінки?

— А ото не вона стоїть?

— Ні, та стоїть мовчки...

ЛІТЕРА «О»

Колись одному чоловікові треба було надіслати листа до Житомира і він попрохав свого сусіда написати адресу.

— Слухай, — каже сусід, — давай краще напишемо в Одесу: я дуже красиво пишу літеру «О».

В КООПЕРАЦІЇ

— Іван Іванович, дай хлібину в борг, завтра поверну гроші.

— Що ти, що ти! Не можу!

— Ну, тоді налий сто грамів — гроші віддам у получку.

— Будь ласка.

ПРИКАЗКА

Якщо ти закрив очі, — не думай, що скрізь темно.

Повідомив С. ЛЯХОВ з м. Сватове, Луганської області.

ПОПЕРЕД ПРИБІГЛА

У царській армії солдатів годували переважно пшоняною кашею. Вона так набридала, що вже й дивитися на неї не хотілося.

Та от солдат, відслуживши свій строк, повернувся додому. Коли він увійшов до хати і привітався з рідними та помився, мати хутко поставила миску пшоняної каші на стіл.

Солдат подивився на неї, почухав потилицю і гірко промовив:

— І коли вона встигла поперед мене прибігти додому.

Повідомив В. В. ДЯЧЕНКО з с. Фляркiвка, Кам'янського району, Черкаської області.

Мал. Л. БОЙКА

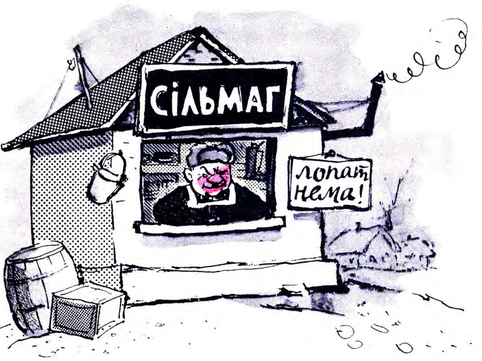

— Ну, тепер ніхто не підкопається...

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА.

Чудотворна.

СПІЛЬНА ДОЛЯ

(За листами наших читачів)

Життя — це така складна штука, що часом поєднує найпротилежніші явища.

Ну, що, скажіть, може бути спільного між п'яницями міста Жданова, Донецької області, і тими громадянами з Ізюма, Харківської області, котрі хворіють на гастрити, коліти та запалення жовчного міхура?

На перший погляд — нічогісінько.

Ой, скільки помилок робить той «перший погляд»! Але ж знову-таки: де логіка?

Перші дуже охоче і дуже часто споживають горілку, закусюючи її оселедцями й салом, а другі — через свої недуги — позбавлені такої можливості і мусять пити мікстури та мінеральну воду, закусюючи морковними котлетами.

Здорова логіка нібито не може поєднати двох таких протилежностей і все-таки поєднує...

Для п'яниць м. Жданова настали чорні дні, а ізюмським гастритикам та колітикам невесело вже давно. Чотири роки в Жданові існував ресторан з романтичною назвою «Сквозняк». По правді сказати, ніде офіціально цей ресторан не значився. Не було в ньому директора, не було шеф-повара, не було ні калькулятора, ні офіціанток, не було й інших штатних одиниць. Бо не було у ресторані вікон, не було дверей, не було і даху... Були тільки стіни. За проектом ті стіни мали стати стінами нового кінотеатру. Але для того, щоб стіни стали кінотеатром, ще дечого не вистачало... Довго шукали того «дечого» у Жданові, дуже довго... Шукають і досі. А тим часом п'яниці не дали нудьгувати стінам. Беручи в сусідньому «Гастрономі» горілку «навинос», вони в стінах недобудованого кінотеатру завершували цю операцію «розпивочно». Приємно, знаєте, ніхто не заважає, вітерець продуває. Звідси і назва — «Сквозняк».

Але все хороше на світі має свій кінець. Часто він не дуже веселий. Так і тут. Невблаганна міськрада наказала спорудити навколо «Сквозняка» височенну огорожу. Але не для того, щоб закінчити будівництво. Ні! Стіни як стояли, так і стоять, тільки «ресторан» закрито.

Раніше в тих стінах хоч п'яниці мали притулок, а тепер один лише вітер. Той самий вітер, на який кидають ізюмські керівники обіцянку відкрити у місті дієтичну їдальню.

Сьомий рік годують вони місцевих гастритиків і колітиків дієтичними обіцянками.

А тепер скажіть, що доля п'яниць з м. Жданова і громадян, що потребують дієтичного харчування, з м. Ізюма не має нічого спільного.

Ото ж то!

Б. МИКОЛЕНКО.

Мал. С ГЕРАСИМЧУКА

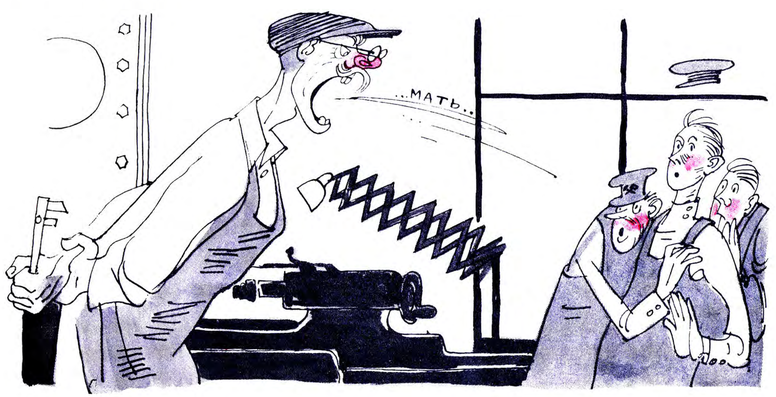

Майстер слова.

Незвичайний конкурс

Це був конкурс на найсмішніший, найдотепніший карнавальний костюм. Треба прямо сказати, що все, досі створене для веселих карнавалів, не відповідає зрослим вимогам любителів смішних непорозумінь. Свиняче рило з картону може тільки образити. Виступати в ролі мавпи теж немає охочих. Нащадки нині волюють милуватися своїм чотириногим предком у зоопарку.

Усе це не стільки смішне, скільки сумнє. Тому Перець вирішив наблизити карнавальні костюми до сучасності.

Згадайте, приміром, кумедну фігуру Чарлі Чапліна з його куцим піджачком і черевиками майже шістдесятого розміру. Або Олега Попова, під картатим кашкетом якого можна заховатися, як під парасолькою.

Ці приклади переконують, що одяг і взуття можуть стати невичерпним джерелом для бадьорого і веселого сміху.

Отже, Перець і вирішив оголосити конкурс на найкумедніший карнавальний костюм.

— Нелегке завдання поставили ми перед учасниками конкурсу, — сказав Перець членам жюрі. — Потрібні тонкий смак, високий клас вигадки і кмітливості, щоб примусити людей сміятися навіть з недоречно пришитого гудзика. Це справжнє мистецтво одягти людину так, щоб рідна мати не впізнала. Спробуйте пошити пальто з рукавами, схожими на чоботи! Або костюм, що скидається на пожежний насос! Це завдання під силу тільки найкращим спеціалістам з циркових і театральних майстерень. Цим фахівцям і голки у руки!

Але конкурс почався з пригод.

Доки вищезгадані фахівці сушили собі голови над новими карнавальними моделями і готували лекала, перед жюрі конкурсу постали несподівані претенденти.

Першою до столу несміливо підійшла солідна жінка.

— Ви з театральної майстерні? З якого театру?

— Я — Пестеха, директор київської фабрики імені Смирнова-Ласточкіна, — пояснила вона.

— Невже, — питаємо, — Анастасіє Степанівно, ваша фабрика перейшла на виробництво карнавального одягу? Досі вона славилася іншим. Продукція першого сорту не відповідає вимогам нашого конкурсу!

— Так, — зітхнула вона, — але тепер деякі наші зразки вас, мабуть, зацікавлять. Подивіться, наприклад, на зимове чоловіче пальто. Коштує воно 160 карбованців, а фасон допотопний, цигейкове хутро різнокольорове, комір вузький, як манжети на штанях. Та ще й біленька ганчірочка у хутро вляпана. Зубами не відірвеш! Що за ганчірка, питаєте? Бирка! Хіба не смішно? Або візьміть жіноче плаття 52 розміру, пошите з фланелі у червоних квіточках і строкатих грибочках. А для школярок ми шиємо з матерії, у яку тільки ляльок вбирати — хай сміються люди на здоров'ячко!

— Дозвольте, тут плагіатом пахне! — саркастично зауважив представник харківської фабрики «Червона нитка». — У цього дитячого карнавального комплекса є ще один автор — Дарницький шовковий комбінат! Тканину ж він виробляє! Може, ви ще привласните і наші лаври за випуск хлоп'ячих пальтечок у «ялиночку-драбиночку»? Не вдасться! Вся республіка знає, що тільки ми таку матерію робимо!

До столу пробився листоноша з телеграмою-блискавкою, яка просто приголомшила членів жюрі своїм фантастичним змістом. Але це була не фантастика, а реальність:

«Жюрі конкурсу. 18 років без усякої мороки за один дух виробляємо «ЦУХ» — текстильні комбіновані полуботиночки. Найкумедніший крам. Вага — кілограм. Ні взимку, ні влітку не годяться до вжитку. На оптових базах виключно для карнавалів зберігається 600.000 пар, є резерв безпосередньо на фабриках: Білоцерківській, Кременчуцькій, Дніпропетровській № 9, Сімферопольській 200.000 пар. У магазинах удесятеро більше. Взуттєвики».

— Оце масштаб! — загомоніли члени жюрі. — Вісімнадцять років марної праці! Роками випускали взуття для маскарадів, і ніхто цього не знав. А тепер ясно. Першу премію!

— Купуєте кота у мішку! — озвався із натовпу претендентів директор Чернівецької взуттєвої фабрики Юхим Ілліч Глуховський. — Телеграма — це ще не доказ! А я зразки привіз!

І Юхим Ілліч висипав з торби свою продукцію.

— Дотепна людина! Які чоботи привіз! — захоплено вигукнув один з членів жюрі. — Дивіться, на шкірі ворса. Так і хочеться доброю бритвою поголити.

— Не женіться за поверховими ефектами, — перебив другий член жюрі, — ви поцікавтеся внутрішнім змістом. Коли вже давати премію, то не за чоботи, а за черевики. Зверніть увагу, з них устілку можна легко витягти, як оселедець з гарніру. Аматори фокусів їх з руками одірвуть...

З кожною хвилиною купа зразків, що претендували на перше місце, зростала. Конкурс без сумніву проходив успішно.

Але, як не дивно, цей несподіваний успіх не тішив членів жюрі.

Виходило так, що Олегові Попову слід шукати смішне клоунське вбрання не у циркових костюмерів, а на фабриках, керівники яких узялися наполегливо виборювати перчанську премію...

Тим часом галас збільшувався.

Директор Поліської швейної фабрики т. Саричев наскакував на членів жюрі, як молодий півник:

— Якщо ви не хворі на курячу сліпоту, то преміюєте тільки нас! Без сміху на костюми нашого виробництва дивитися неможливо. Музейний фасон! Вигляд у костюмів такий, наче їх не голкою, а вилами прошивали. Дотепників у нас чимало. Ми справжні гумористи. Зараз я вас до сліз насмішу. Ось наш лист до Київського тресту швейної промисловості. Ми просимо, щоб нас звільнили від відомчого контролю, бо випускаємо продукцію тільки першого сорту. Навіть ви у своєму «Перці» до такого жарту ніколи не додумаєтеся...

— Не слухайте його! — втрутився представник Севастопольської швейної фабрики. — У них тільки третину продукції бракують, а нашою торгувати зовсім заборонили. Так кому премію давати?

Конкуренти до того розпалилися, що ледве з кулаками один на одного не полізли.

Перець уже був не радий, що оголосив конкурс. Кому-кому, а керівникам усіх цих підприємств слід було б думати не про маскарадні жарти! Не про те, щоб завалювати бази і полиці продукцією, від якої одвертається споживач.

Але конкурс є конкурс. Місця треба ділити.

Одверто скажемо, у членів жюрі не вистачило кваліфікації, щоб по праву розподілити їх між конкурентами.

Присудження премій доведеться відкласти і додатково включити до складу жюрі конкурсу спеціалістів з Українського раднаргоспу, Держплану УРСР та Міністерства торгівлі.

Таке авторитетне жюрі зможе кожному з учасників конкурсу присудити відповідне місце...

Але вже зараз ясно: лаврових вінків не буде — не сезон.

Секретаріат жюрі:
І. ЗОЛОТАРЕВСЬКИЙ, Ю. ЯЧЕЙКІН.

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

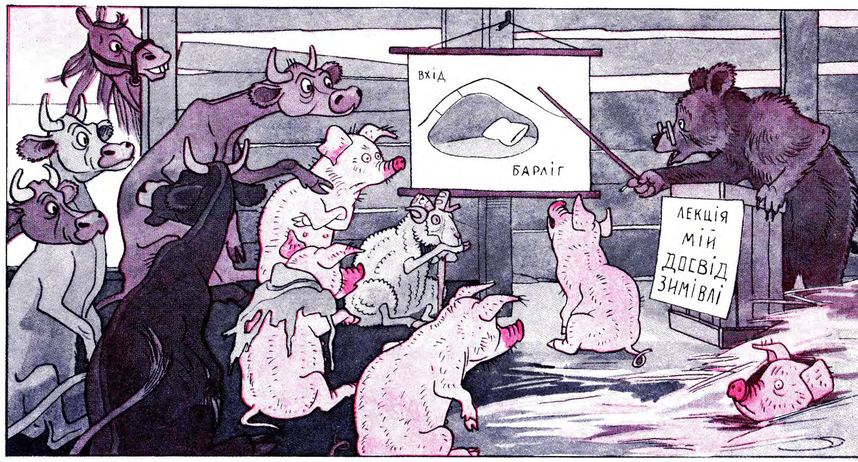

Лекція у Занедбайлівському колгоспі.

Для чого байки пишуться

Як засвідчено друкованим словом, колись якась нахабна щука зловживала своїм становищем і за це її до суду притягли. Але судді винесли таке безглузде рішення, що й досі усі дивуються: сказано було ту каналію втопити. І «щуку кинули в ріку».

Давно це було. А от що у наш час сталося у Грицівському районі, Хмельницької області.

Тут на ниві кооперативної торгівлі—в чині старшого бухгалтера Сульжинського сільського споживчого товариства — трудилася Ганна Йосипівна Грицюк. Трудилася, ані сил своїх, ані часу не жаліючи, аби кооперативну копійку привласнити.

Хапонула вона понад 1.200 карбованчиків (нових, звичайно), аж тут і її за руку схопили.

Дізналося про це начальство районне — голова Грицівської райспоживспілки т. Білецький і старший бухгалтер т. Тимощук — і пальчиком насварило, і сказало: «Ай-яй-яй! Маєш, Ганно, за це догану».

Дізналися про цю «кару» у Сульжині, головами похитали і сказали: «Ай-яй-яй! Що ж це ви, товаришочки, хапугу доганою прикриваєте!?»

Почувши таке, Білецький і Тимощук забрали Грицюк із Сульжина у район і без довгих розмов—посадили. Посадили... у крісло старшого бухгалтера Грицівського ССТ.

Отаке-то в наш час сталося...

А розповіли ми цю бувальщину тому, що треба декому пояснити, для чого байки пишуться. От, наприклад, наш славний байкар Глібов писав свою байку про той дивний суд над зловредною щукою для того, щоб Білецький і Тимощук не наслідували описаних ним суддів. Наука, щоправда, не пішла на користь, але вини Глібова у цьому нема. Винних треба по іншій адресі шукати.

Д. МИТЮК.

У НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ

Малюнок румунського художника Н. КОБАРА, зроблений спеціально для «Перця».

Лікарі: — Товариші, он, здається, наближається один хворий.

Андре ВЮРМСЕР

Чотири памфлети

Уранці, купивши газету «Юманіте», французький робітник шукає на її першій сторінці коротеньку злободенну замітку відомого письменника-комуніста Андре Вюрмсера. Шукає й думає: кому з буржуазних борзописців чи політичних діячів бути сьогодні в нокауті? Яку антирадянську чи антикомуністичну брехню буде викрито? Від якої байки реакційної пропаганди цього разу не лишиться каменя на камені?

Сатира Вюрмсера б'є влучно, його слово — гостра, відточена зброя в тій нелегкій боротьбі, яку провадять французькі комуністи.

Сьогодні Перець знайомить читачів з бойовими памфлетами нашого французького друга.

ТОМУ, ХТО ВПЕРШЕ БЕРЕ В РУКИ «ЮМАНІТЕ»

Знову й знову ви перегортаєте сторінки цієї газети. Її напрямок вам близький, проте... Проте, коли збираєшся читати газету, якої раніш ніколи не читав, хочеш знати одну річ... Як із правдою, чи не так? Ви маєте, безумовно, рацію.

Отож для перевірки візьмемо один факт, один з найважливіших, щоправда, найважливіший для нашого часу. Ось уже більше сорока чотирьох років минуло, як Радянський Союз розпочав будівництво нового суспільства. Тепер він уже націлився на комунізм. Так-от, хто сказав про це правду?

Протягом сорока чотирьох років було чимало з'їздів, програм, планів, битв і, як буває у кожній людській справі, помилок та відступів. Та уявіть собі, що «Восток-4» скинув на планету Марс повну підшивку газети «Фігаро», починаючи з 7 листопада 1917 року. Чи зможуть марсіяни, вивчаючи за «Фігаро» історію СРСР, щось зрозуміти? Як їм збагнути те, що, ідучи від поразки до поразки, від катастрофи до катастрофи, від утопічних планів до планів нездійсненних, Радянський Союз досяг вершини, на якій ми його зараз бачимо?

Для цього треба було, щоб про кожний з'їзд, про кожний період «Фігаро» сказала лише те, що було в ньому другорядного, а головне пропустила поміж пальцями, бо, по-перше, її надихала лише ненависть, а по-друге, вона взагалі ніколи не знала, де воно, оте головне.

А тепер уявіть собі, що, помітивши помилку попередників, екіпаж «Востока-5» принесе марсіянам повну підшивку «Юманіте», починаючи від тієї ж славетної дати. О! Я визнаю наперед: там є й помилки в оцінках, і деякі прикрі пропуски. Однак, читаючи «Юманіте», марсіяни знайдуть у ній точну розповідь про те, що відбулося, розповідь, підтверджену історією і цілком зрозумілу.

Так, дорогий друже, так, ви обрали хорошу газету. Читайте її.

ПРЕДТЕЧІ «ВІЛЬНОГО СВІТУ»

Я часто одержую листи від старих комуністів. Та хіба можна поставити поряд ці два слова? Скажу точніше: від французів, які вірили у соціалізм ще тоді, коли весь світ був підвладний грошовому мішку, коли зоря людства ще ледь жевріла. Один з них надіслав мені «Поразку Рад і економічне відродження Росії», розкішну брошуру, видану в 1922 році «Російською фінансовою, промисловою та торговельною асоціацією», яка об'єднувала тоді в Парижі «власників і керівників підприємств та багатств Росії».

У своїй брошурі ці пани пророкували поразку пролетарської революції, «лиха, єдиного в історії людства», такого страшного лиха, що «застосування комуністичних ідей і методів до російської національної економіки призведе до цілковитого занепаду всіх її галузей.» Охоплені лютою ненавистю до «промислових робітників, яких зробили безвідповідальними утриманцями держави», вони свято вірили в те, що «розвіялося вже сп'яніння від насильницького загарбання і розподілу приватної власності». Ці реакціонери були ще й предтечами: «Наш девіз, — писали вони, — це встановлення системи вільної ініціативи. Економічне відродження Росії неможливе без застосування принципу свободи приватної власності».

Як бачимо, наша «свобода» не вчора на світ народилася! Предтечі «вільного світу», колишні власники підприємств і багатств Росії говорили, звертаючись до своєї спустошеної, зруйнованої, голодної і скривавленої країни: «Треба відверто і категорично заявити, що спроби залучити серйозний іноземний капітал до російської економіки, зберігаючи комуністичний лад, — це очевидне безглуздя».

Здавайся або здихай! З іншого боку, пани емігранти виступали за «якнайтісніше співробітництво іноземних капіталістів з російськими промисловцями, які для всього цивілізованого світу лишаються власниками відібраних у них підприємств».

Минуло сорок років, протягом яких «серйозний іноземний капітал» не дав країні Рад нічого, крім санітарних кордонів і спустошливих навал. Яка ж тепер ваша думка, читачі, про «Поразку Рад і економічне відродження Росії»? Чи згодні ви з твердженням цих панів про те, що «застосування комуністичних методів до російської національної економіки призведе до занепаду всіх її галузей»? Хіба не переконалися ви, що не варто заглядати у майбутнє людям, чий убогий мозок заплив салом?

Минуло сорок років — і їхні діти стали водіями таксі, токарями по дереву, слюсарями, викладачами органічної хімії, коротше кажучи, на відміну від своїх батьків мають професії, гідні поваги, якщо, звичайно, їхні батьки, позбавлені можливості сидіти на шиї російських робітників, не почали експлуатувати французьких трудящих.

Але ти, авторе «Поразки Рад», у ці часи ганьби і жаху для подібних до тебе, як почуваєш себе ти в домовині, о могутній редакторе? Встань з могили і подивися: жовтень 1917 року вже не є «лихом єдиним в історії людства»; старий «цивілізований» світ власників підприємств повсюдно відступає; люди питають себе, як довго ще Нго Дінь Дьєм зможе чинити опір народові, який він гнобить; ніхто не каже цього про Хо Ші Міна; люди питають себе, чи сидітиме ще в 1963 році шах Ірану на своєму троні; нема й мови про повернення на престол якогось Миколи, Михая чи Бориса; люди сперечаються, яка з країн Латинської Америки першою піде за Кубою; нікому й на думку не спадає, що якась з молодих держав Азії може впасти під ударами колоніалізму; люди сперечаються, на скільки місяців раніше буде виконано радянську семирічку; і ніхто вже не називає її «утопічною»...

Сорок років минуло з часу видання «Поразки Рад», сорок років, які переконливо довели, що ви маєте рацію, мої старі товариші, що ти маєш рацію, друже, який прислав мені її, що ми маємо рацію, коли разом сміємося з цієї розкішної, комічної, повчальної, захоплюючої брошури.

ЛИЙТЕ СЛЬОЗИ, КРОКОДИЛИ

Боюся, що ви лише тоді зрозумієте, яку небезпеку являє собою німецький мілітаризм, коли він спробує запалити світовий пожар. А тим часом, після рішення СРСР відновити ядерні випробування, ви не перестаєте волати: ці росіяни... майбутнє людства... здоров'я наших дітей... плачте, очі, лийтеся, лийтеся, сльози!

Я хотів би вас спитати: де були ви раніше, о надміру чутливі крокодили? Де були ви протягом чотирьох років американських ядерних експериментів, що передували першому радянському вибухові? Ми вже тоді вели кампанію проти атомної бомби, а ви... ви глузували в той час з «Стокгольмської відозви». Ще б пак! Знищити атомну бомбу — це ж обеззброїти «вільний світ»! Що скажете ви, коли я нагадаю вам слова Трумена, датовані 1957 роком: «Ядерні випробування... вкрай необхідне, неминуче лихо»? Коли я нагадаю вам, що американських вибухів було удвоє більше, ніж радянських? Що скажуть ці каймани — японські керівники, які ллють зараз сльози з приводу радянських експериментів, коли нагадати їм, яку небезпеку їхній країні несе укладений ними військовий союз з тими, хто зруйнував Хіросіму і Нагасакі? Що скажете, нарешті, ви, французькі алігатори? Недавно якийсь блазень з усією серйозністю патякав перед мікрофоном деголлівського радіо: «Не забуваймо, що саме СРСР відновив ядерні експерименти». Як! А в Сахарі ви, очевидно, проводили невинні матчі з регбі, панове?

Так, у вас, плаксиві крокодили, коротка пам'ять. І не кажіть мені, що, коли ви обожнюєте бомби янкі і ненавидите червоні бомби, то в мене просто протилежні смаки. Армії й бомби викликали й викликають у мене одне бажання: хай людство якомога швидше позбавиться цього анахронізму. Однак, це бажання я поділяю з усіма міністрами і генералами Радянського Союзу, а ви і Пентагон не поділяєте його з нами!

Тільки тому, що ви вперто відмовляєтесь прийняти загальне і контрольоване роззброєння, неодноразово підкреслював М. С. Хрущов, СРСР змушений з великим жалем відновити ці експерименти. Рятівні експерименти — в тому розумінні, що вони допомагають остудити голови оскаженілих мілітаристів.

Скажу більше: я не поділяю оптимізму газети «Монд», яка вважає ці вибухи не шкідливими. Але ж вони незрівнянно менш небезпечні, ніж ядерна війна. І якщо завдяки експериментам можна її уникнути — а мета їх саме така — можна тільки вітати такі експерименти.

Бо слухайте, о крокодили! Я глибоко переконаний у тому, що західнонімецька агресія неминуче призведе до повного краху капіталізму, як друга світова війна призвела до краху гітлеризму. Та мені гірко думати про ту мертву пустелю, на яку може перетворити Францію безвідповідальна політика її нинішніх правителів, коли мій народ не заступить дорогу їм та всім іншим хижим крокодилам «вільного світу».

ЛИСТ ДО ЖІЗЕЛІ, ЯКА АПЛОДУВАЛА ШАХИНІ

Я не дорікаю тобі, дівчинко. Ти ж слухаєш по радіо самі лише куплети про кохання, тижневик, який ти читаєш, розповідає тільки, як королі та принцеси кохають одне одного, або що вже не кохають, що сьогодні вони сумовиті, а завтра — щасливі, і що, дяка богові, у них

багато дітей. Твоє серденько тремтить. Я б порадив якійсь серйозній газеті запитати багатьох таких, як ти, Жізелей, що здалека захоплено споглядали прекрасну шахиню. Якби вас усіх спитали: «Чи знаєте ви про серйозну загрозу атомної війни? Що зробили ви, щоб вашого нареченого не вбили в Алжірі? Скільки ви заробляєте протягом місяця?» Де там! Жізель, ти б вилаяла допитливого репортера: хай згине світ, у якому тобі так важко жити, але ти хочеш аплодувати її величності Фарах Діба.

О палаци тисяча і однієї ночі! О перли, килими, старовинна зброя! О добрий народ, що захопленими вигуками вітає чарівну володарку, тоді як цар царів пригорщами розкидає золоті монети... Провівши закоханим поглядом героїню свого тижневика, ти повертаєшся додому. А дома — невесело: твого молодшого брата не приймають на курси професійного навчання; наближається останній строк сплати податків; ціни на молоко зростають; хазяїн твого батька попереджає про скорочення штатів; твій — відмовляється підвищити заробітну плату... Ах, які ніжні, чарівні образи виникали в твоїй голівці, коли ти дивилася на кортеж їх величностей! Коли б можна було думати лише про Іран, про його палаци, про його фонтани...

Я розповім тобі про Іран, Жізель. Там, слухай мене уважно, лише п'ятеро з кожної сотні людей уміють так-сяк писати. Лікарні є лише у великих містах. У сусідній Узбецькій Радянській Соціалістичній Республіці один лікар припадає на кожних 750 жителів. У Франції — на кожну тисячу. А вся країна, над якою царює твоя героїня, нараховує у два з половиною рази менше медиків, ніж один наш департамент Сени. А іранців двадцять мільйонів, моя добра Жізель!

Бо ти добра дівчинка, я знаю. Якби ти була підданою цієї красуні-шахині, ти б не мала клопоту з хазяїном: слабка іранська промисловість зникає; її душать іноземні монополії. Моссадик хотів приборкати міжнародні нафтові трести; його повалили і кинули до в'язниці твої герої. Селяни, які працюють на землях блискучого чоловіка твоєї чарівної героїні (а він найбільший поміщик країни), заробляють лише 17 доларів на рік. Ти вражена? То слухай далі: річний прибуток царя царів становить сімнадцять (так, у нього теж сімнадцять!) мільйонів доларів, щось близько мільйона твоїх франків на годину. Це нечуване багатство звідкись повинно взятись! Ти думала про це, коли аплодувала?

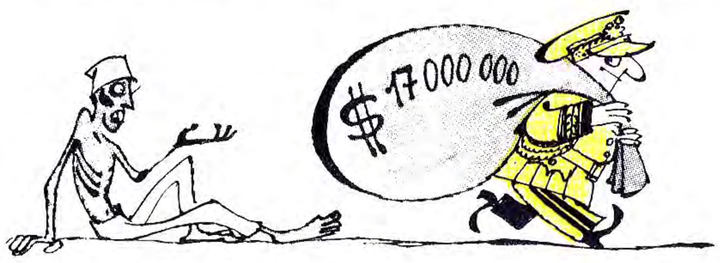

Зрештою, вся іранська преса, як і ти, захоплюється щиросердістю володаря і красою володарки. Бо якщо журналіст насмілиться говорити про це інакше, йому доведеться приєднатися в тюрмі до тих, хто протестував раніше і кого ще не встигли розстріляти. Та треба ж бути дуже злим, чи не так, Жізель? — щоб говорити погане про твою омріяну пару. Це могли б зробити деякі політичні партії: їх заборонили. Це могла б зробити вільна преса: свободу преси скасовано...

Йди, Жізель, посилай рукою поцілунки шахині, бідна дівчинко. А тим часом ми, чоловіки й жінки з розумом і серцем, шлемо наш братерський привіт мужньому і нещасному народові Ірану.

Переклад з французької.

Нотатки про їхні порядки

ВИКАЗАЛИ ПРАВДУ!

Штучно створена західними державами так звана «берлінська криза» потрібна їм лише для того, щоб розпалювати і далі воєнний психоз. Ось чому в боннських газетах з'являються висловлювання, що, мовляв, якби не було «берлінської кризи», її слід було б створити.

У мішку не сховати шила —
Правда зрештою проступила:
Реваншисти
живлять ту «кризу»,
Бо потрібна їм
до зарізу!

НЕ ТРАТЬТЕ МАРНО СИЛИ!

Мов ті пацюки з корабля, що йде на дно, тисячами тікають мешканці із Західного Берліна. «Фронтове місто», яке так уподобали західнонімецькі реваншисти, явно простягає ноги. Боннські міністри своїми майже щоденними візитами у Західний Берлін з усіх сил намагаються врятувати й оживити це кубло шпигунів.

Щоб влити свіжі сили,
Вертеп той оживити,
Міністри зачастили —
Візити все,
візити!

Всі засоби ворожі
Вони пустили в діло,
Та тільки це поможе,
Як мертвому
кадило...

БЕЗ КОМЕНТАРІВ

Минулого року у Сполучених Штатах було заарештовано 1.326.407 юнаків і дівчат за зловживання алкоголем, 449.444 — за порушення громадського спокою, 207.548 — за крадіжку, 134.538 — за побої, 6.068 — за згвалтування, 1.766 — за вбивство...

Там — «вільний» світ!
Там стільки різних див!
Там небо все в неоновому сяйві!
Яку ж той світ людину породив?
Є цифри красномовніші від слів.
Читайте їх!

Коментарі тут зайві.

Валентин ЛАГОДА.

Мал. К. ЗАРУБИ

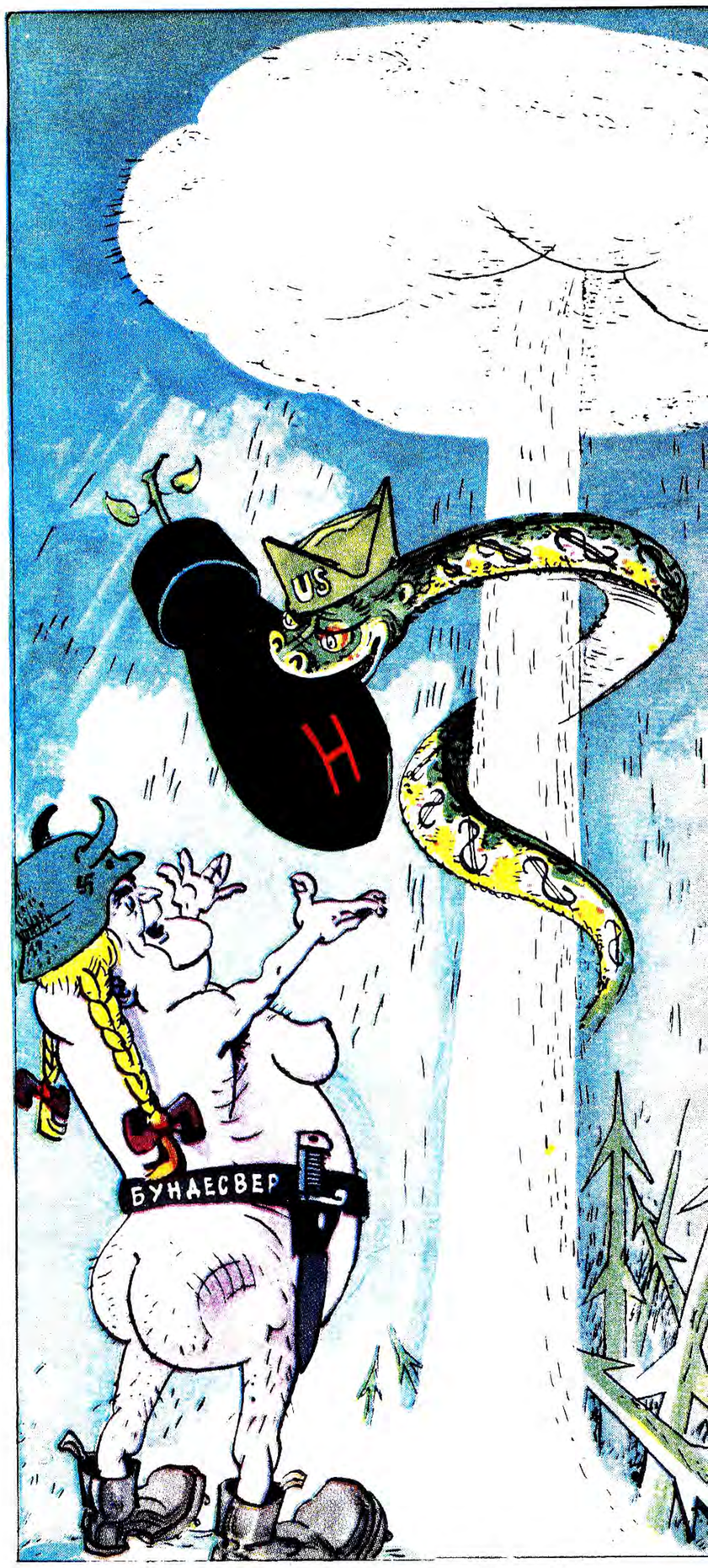

Не біблейська тема.

За темою нашого читача С. ЗМІЄВСЬКОГО (Харків), надісланою на конкурс.

Мал. БЕ-ША

Перейшов на ліки — пропав навіки.

ВОЯКИ НГО ДІНЬ ДЬЄМА

Диктатор Південного В'єтнаму Нго Дінь Дьєм тепер може спати спокійно — в його збройні сили влилося свіже поповнення — три жіночих батальйони.

Перший батальйон складається з черниць. Було клопоту, поки його укомплектували! Черниці не дуже охоче міняли сите безжурне життя на солдатчину. Допоміг рідний брат Нго Дінь Дьєма — єпіскоп католицької церкви Південного В'єтнаму Нго Дінь Тук. Наказав, і — все!

Другий батальйон укомплектували дівчатами з нічних кабаре — так званими «коолгерлс». Переказують, що вони виявили живий інтерес до нової справи і до нової обстановки. Правда, перед урочистим парадом нового батальйону сталося непорозуміння Нові «вояки» забагли промаршировувати по вулицях Сайгона не у військових мундирах, а у звичному для них одягу — у Євиному костюмі з деякими незначними доповненнями. Ледве вдалося начальству якось на них мундири натягти.

Найбільше клопоту було з третім батальйоном, який укомплектували з особового складу сайгонських будинків розпусти.

Що тут було! Дівчата нізащо не погоджувалися на мобілізацію. Справа мало не дійшла до бунту, який явно загрожував обороноспроможності режиму Нго Дінь Дьєма.

Але й тут виручили родичі диктатора. Річ у тому, що господиня майже усіх сайгонських будинків розпусти, відома тут мадам Ну — дружина одного з братів диктатора — Нго Дінь Ну. Гарикнула вона на свій неслухняний персонал, і перелякані дівчата пішли на службу в армію.

Так що тепер військо Нго Дінь Дьєма повністю укомплектоване! Але чи врятує воно диктатора!

Я. ВАЛАХ.

Друже Перче!

Звертаються до тебе, друже, корови з радгоспу ім. Дзержинського, Іванківського району, в одній делікатній справі.

Років чотири тому до Термахівського, Дубівського та Центрального відділків підвели електрику, і в наших корівниках запровадили механічне доїння. Раділи і ми, і наші доярки-дівчата. Та у минулому році подача струму майже припинилася з вини тт. Йофе і Мурашка — начальників Демидівської та Іванківської підстанцій. Тільки включать апарати, як раптом гасне світло і настає темрява. Ми брикаємось, бо не звикли доїтись вручну.

Нам здається, що, коли б Йофе і Мурашко були на нашому місці, вони б теж ревли не гірше нас.

За дорученням корів радгоспу — сименталка «ЛИСКА».
Київська область

Ти, безперечно, знаєш, що ложка дьогтю може зіпсувати бочку меду. Ложка мазуту меду теж не поліпшить, а настрій споживачеві зіпсує. Це одна тільки ложка, а у нас піде мова про мазутосховище, розраховане не на ложку, а на 10 тисяч тонн мазуту. Збудовано те мазутосховище Лохвицьким БМУ (начальник т. Семенченко) на території цукрокомбінату.

І треба сказати, що дуже химерно збудовано: ні підійти до нього, ні під'їхати. Цистерни тут тижнями в черзі стоять, щоб розвантажитись, і грошики державні летять за простої.

Грошики летять, цистерни стоять, а т. Семенченко від дирекції цукрокомбінату відмахується, будівельні помилки виправляти не хоче.

Нагадай, Перче, начальнику БМУ т. Семенченкові приказку про ложку дьогтю, а за одним і про 10 тисяч тонн мазуту. Хай те мазутосховище не псує репутації Лохвицькому БМУ.

І. ЗЕЛЕНСЬКИЙ,
старший інспектор під'їзних колій Полтавського відділку Південної залізниці.

Звертаються до тебе мешканці нового великого, 84-квартирного будинку № 42, спорудженого на вулиці Леніна у м. Слов'янську.

Ось уже рік, як ми живемо у цьому будинку, а ще й досі не обмили його. У буквальному розумінні слова — не обмили. Бо хоч і є в нас у кожній квартирі ванні кімнати, є вода і водогрійні колонки, а от помитися ніде. Ванн немає. Трест «Донмашбуд», очолюваний т. Золотухіним, так поспішав здавати будинок приймальній комісії, що зовсім забув поставити ванни. Тепер, скільки ми йому про ті ванни не нагадуємо, він і не догадується, на що ми натякаємо. У нас склалося таке враження, що т. Золотухін взагалі нас знати не хоче.

То хай він, Перче, поставить у будинку ванни і тоді вже забуде нас назавжди. На це ми згодні.

Члени домового комітету:
К. РУДЕНКО, В. КРИВЦОВ, Є. БЛИЗНЮК, К. ОСТРОУМОВ та інші.

І моторні ж хлопці працюють у майстерні Ковельського комбінату побутового обслуговування! У січні 1961 року здали ми їм у ремонт чотири електромотори. Вийшов строк, приїхали ми за ними.

— Будь ласка! — радо зустріли нас ремонтники і віддають три мотори.

— А четвертий? — питаємо.

— А за четвертим, — просять,— приїздіть через тиждень.

Приїхали ми через сім днів. Не готовий, кажуть, ваш мотор. Прибули через сімдесят днів — знову рано. Чотири рази ганяли ми машину за 120 кілометрів, чотири рази поїздом до Ковеля добиралися. І хоч відтоді, як ми здали його в ремонт, минуло не сім, не сімдесят і не сто сімдесят, а значно більше днів, ми мотора так і не одержали.

Чи не зміг би ти, Перче, дізнатися у керівників Ковельського комбінату, скільки днів має їхній тиждень?

Г. НИКИТЧУК,
голова колгоспу ім. Фрунзе.
Маневицький район, Волинської області.

ЦАП ВИРУЧИВ

(ЗА МОТИВАМИ ШАХТАРСЬКОГО ГУМОРУ)

Ніхто, хлопці, так не святкував у минулому році День шахтаря, як я. От вже святкував, так святкував! Як згадаю, сміятись хочеться. І все через те, що закохався в карії очі. Було скаже майстер штрек кріпити, з метр прокріплю — і більше не кріпиться. Тягнуть магнітом до себе карії очі. Я, ото, тормозок пристебну, і без зупинки на-гора. А там — до лазні. З лазні на побачення до Валі.

Як сьогодні, пам'ятаю. Настало шахтарське свято. А мені випало працювати в другу зміну. Опустився під землю. Що не візьму сокиру в руки, нема бажання пари ставити. Прямо б полетів до Валі. Хіба я з глини зліплений! Утечу! Обчухрав декілька старих ніжок і верхняків, щоб замилити очі майстрові, за акумулятор, і нишком-тишком на-гора. Витикаюся з ходка і — дай боже ноги, поза терикoном.

Біжу, біжу, аж під чобітьми гупотить. Раптом, ні з сього ні з того, щось під ногами трі-і-і-сь! — і провалився я крізь землю. Лечу, лечу, аж спецівка дирчить. Потім як сяду, аж у печінках йокнуло і у в'язах хруснуло. Ну, думаю, живий зостався, раз чую біль. Полежав трохи, очухався. Включив акумулятор і бачу, що лежу я на самісінькому дні старого шурфа, який колись нашвидку дошками забивав. Добре, що шурф не глибокий — семиметровий. А то б не жити мені на цьому світі.

Отож як побачив я, куди мене дідько заніс, роззявляю рота якомога ширше і сигналю: «Люди-и! Рятуйте-е-е!» Кричу, кричу — ніхто не озивається. Досигналився вже до того, що охрип. Давай, думаю, свисну, може, хто почує. Закладаю два пальці в рота, дму з усієї сили — нічого не виходить. Хоч би тобі слабесенький свист! Таке зло взяло! Упав і лежу.

Лежу до ранку. Лежу до обіду. Ніхто в шурф не заглядає. А воно ж холодно. А воно ж сиро. Тіло свербить, їсти хочеться. Чухаюсь собі та слинку ковтаю, поки ще в роті не пересохло. Аж ось надвечір щось по шурфу — шу-у-уть, геп! Мацаю — роги. Чорт! — промайнуло в голові. Присвічую —

цап. Відлягло від душі. Ну, думаю, неодмінно цапа хтось шукатиме, а заодно й мене знайдуть.

А цап цей, мабуть, був дуже лютий. Як надметься та як садоне мене лобом у груди — я ледве духу не спустив. Прикипів до стінки шурфа і думаю: «От тепер каюк. Не вбився, так цап доконає. Ех, Валю, Валю! Знала б ти, в якій я небезпеці, на крилах би прилетіла рятувати». Отак сиджу собі і міркую, а тим часом цап вдруге збирається дать мені тумака. Що тут робити?

Зібрав я всі свої сили, зайшов з боку, та як плигону на цапа. Схопив за роги і держу. Ну, тепер ти, окаянний, у моїх руках! Бився цап, бився об стінку, крутився, крутився по шурфу — нічого не вдіє. Я на ньому мов прикипів. Тоді він як замекече, як замекече, аж сумно стало. Коли це чую, нагорі хтось кличе: «Борис, Борис, Борис!». Ага, думаю, козляча сигналізація допомогла. Та як крутону цапа за хвоста. Він ще сильніше: не-ме-не-е-е! «Та де там, кажу, не тебе. Тебе!» А сам кручу, а сам кручу, аж хрящі тріщать.

Довго мекав цап, аж поки жінка з сусідньої вулиці не підійшла до шурфа і не крикнула: «Так от куди тебе сатана занесла, вонючого!» — «Ну, думаю, тепер живу. Цап виручив». Пішла жінка додому і повернулася з величезною драбиною. Опустила і сама лізе. «Тітонько, кажу, нас тут двоє. Рятуйте і мене». — «А ти чого, Миколо, сюди попав?» — питає. «А я, тітонько, хотів витягти вашого Бориса, та й сам упав», — збрехав і радію, що складно вийшло.

Виліз я на поверхню, як на світ народився. Так мені хороше дихати, так легко ступати. Сонечко світить, пташки щебечуть. Крадусь я поза терикoном до лазні, щоб знайомі не бачили. Думаю, помиюсь хоч, а то добре-таки з Борисом у шурфі вивозився. Тільки оце так подумав, аж гульк — назустріч іде моя Валя. «Де це ти був?» — питає. «На роботі, Валечко, був», — відповідаю. «Невже на роботі?» Не вірить. «Єй-бо, на роботі, Валюнчик». — Брешу, а сам і не червонію. Повірила. Повірила, що я перевиховався. З тих пір ще сильніше любить. Скоро, казала, можна й старостів присилати.

Тільки я про випадок з цапом їй ні мур-мур. Хай, як поженимося, тоді розкажу, як мене цап виручив.

Яків ТОРБА.
м. Кадіївка.

Літературне

ОСЕЛ І СОЛОВЕЙ

(МАЙЖЕ ЗА КРИЛОВИМ)

Осел прослухав пісню Солов'я,
Подумав і сказав: — Чудово!
Не викинеш з такої пісні слова.
Але... повчися в Півня, раджу я.
Повчися в нього не співати,
А за пісні з людей зерно збирати.
На це у Півня особливий дар:
Він пісеньку свою на три двори співає —
І всюди просо має...
Практичний був Осел — вів річ про гонорар.

А чи не в Півня вчилися поети,
Що сунуть вірш один одразу в три газети?

ГОРОБЦІ

В саду на бузині зібрались Горобці.
— Цвірінь-цвірінь! — лунає на долині.
І в той же час на другому кінці
Затьохкав Соловейко на калині.
Не ждали Горобці такої дивини.
Оглянулись: це хто такий завзятий?
І закричали з бузини:
— Ану, замовкни там!.. Не заважай співати!

ЩО КОМУ

Допалась Курка вранці до пашні.
Навколо птиці оббивають роси,
Стрічають сонце співом стоголосим,
А курка — ні...
Кому пісні,
А Курці просо.

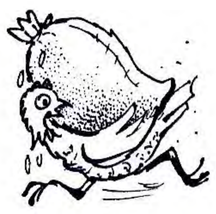

Павло КЛЮЧИНА.

ВИХІД ІЗ СТАНОВИЩА

— Якщо балада навіває сон, —
сказав поет, —
То хай це буде не балада, а сонет.

ІРОНІЯ ГРАМАТИКИ

«Люблю тебе!» — пишу у віршах знову,
І правду серця ллю в свої рядки
Та згадую закон прямої мови
І мушу... брать святі слова в лапки.

Віктор КОРЖ.
м. Дніпропетровськ.

ШТАНЦІ І СОРОЧКА

(ПАРОДІЯ)

Як швидко ти ростеш, синочку,
Ще цього року навесні
Купив тобі штанці, сорочку,
А вже вони малі, тісні...

Лежав недавно ти в колисці...
І так, признатися, цікаво...
Яку полюбиш ти роботу...
Про тебе в серце взяв турботу...

А. КАЦНЕЛЬСОН. Вірш «Як швидко ти ростеш, синочку». Збірка «Ракети й солов'ї».

Як швидко ти ростеш, синочку, —
Морока власній голові:
Купив торік штанці, сорочку,
А зараз хоч купуй нові.

Лежав недавно ти в колисці,
А мати прала пелюшки,
А нині в полив'яній мисці
Так спритно ловиш галушки.

Мені на біса всяка слава,
В тобі ж не чую я душі.
І так, признатися, цікаво
Вставлять тебе в свої вірші.

Яка б не трапилась робота
Чи навесні, чи восени,
У мене є одна турбота —
Писати про твої штани.

Н. САНЕВИЧ.
м. Чита.

ПОГЛЯД, ЗВЕРНЕНИЙ ДО НЕБА

Різні пісні в різних місцях співаються по-різному...

Ну, от хоча б — у Комишні, Полтавської області. Сидить людина на чемодані, чухає потилицю і виводить:

— Дивлюсь я на небо та й думку гадаю...

Сумну думку гадає ця людина: чемодан — важкий, дорога — далека (до залізниці — 35 кілометрів), а їхати треба.

Їхати... То хай би й їхав! Якого дідька він на небо витріщився? Чого, цікаво, він там не бачив?

Можна відповісти і на це.

Людина, що сидить на чемодані, дивиться на небо, але не бачить там літака. Того самого літака, якого керівництво Полтавського аеропорту ще півроку тому обіцяло виділити для обслуговування комишнянців.

Уже давно і посадочний майданчик для літака збудували, вже й представники той майданчик не раз оглядали і цілком придатним його визнавали, а літака так і не видно.

А чому не видно?

Дуже хотілося б знати, яку думку гадає з цього приводу начальник Полтавського аеропорту?

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У № 11 журналу за минулий рік, у замітці **«Ховай так, як я ховаю!»** розповідалося про те, як п'ять місяців розшукували вагон з цінним вантажем, загнаний замість Чернівців аж на станцію Христинівку.

Після виступу Перця начальник Одеської залізниці т. Козенко повідомив, що за недбале ставлення до своїх обов'язків агента по розшуку вантажів ст. Миколаєва Шевченкову з роботи знято, а начальникові станції Христинівка Грушецькому оголошено догану.

★ **«Равлику-Павлику, вийди з хати...»** — так звався фейлетон, надрукований у № 14 журналу, в якому критикувалося тих власників приватних будинків, які примудряються мати в Києві і державні квартири.

Завідуючий промисловим відділом Київського обкому КП України т. Шмирін повідомив редакцію, що факти, наведені у фейлетоні, підтвердились. Київський міськком, Дарницький райком партії, а також Жовтневий та Києво-Святошинський райвиконкоми розглянули наслідки перевірки фактів, наведених у фейлетоні, і вжили відповідних заходів. Зокрема, бюро Дарницького райкому партії вказало на неправильну поведінку члена КПРС Манченка І. І. і зобов'язало його закінчити власний будинок та звільнити державну квартиру, яку він займає.

★ У фейлетоні **«Сказали б спасибі, та...»** («Перець» № 16) писалося про недоліки побутового обслуговування населення м. Києва.

Голова виконкому Київської міськради т. Давидов О. Й. повідомив редакцію, що факти, наведені у фейлетоні, дійсно мають місце. Для поліпшення обслуговування населення столиці по вулицях Саксаганського та Велико-Китаївській створюються великі цехи механізованого ремонту одягу, поширюється також прийом замовлень на пошиття чоловічих верхніх сорочок в ательє фабрик індпошиву № 1, 2, 3.

У фейлетоні був розділ «Законспіровані нулі». З приводу цього міськрада повідомила, що протягом 1962—1963 рр. у різних районах міста буде збудовано 12 громадських убиралень.

Вінегрет з перцем

Мал. БЕ-ША.

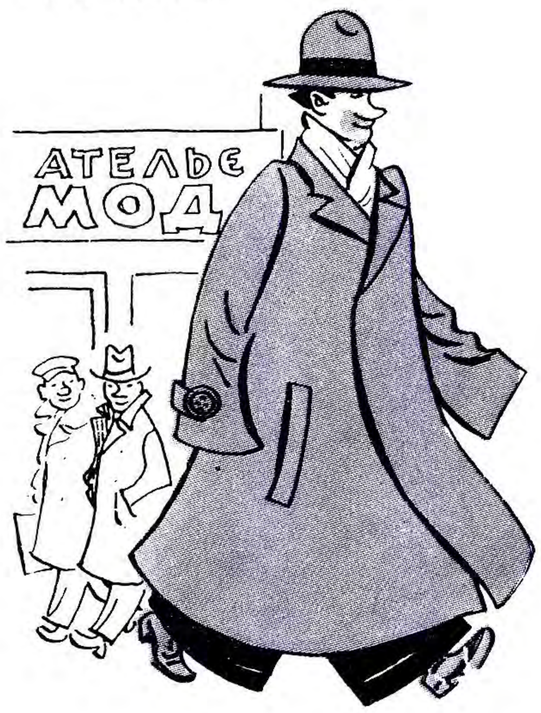

Вийшов з моди.

Малюнок нашого читача І. ПРУЦАКОВА (Київ).

Без слів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

— Отам твій з бабою обнімається — сама бачила.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

— Нащо мені чорні брови...

Мал. В. ГЛИВЕНКА.

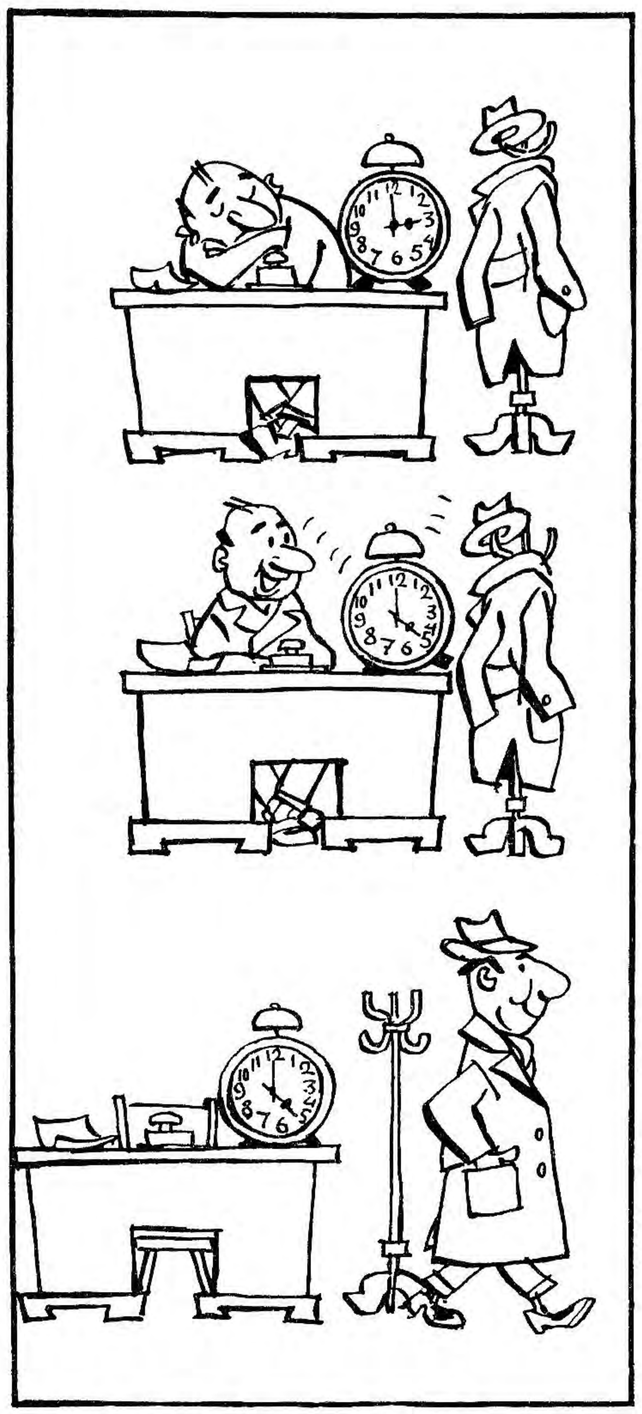

Без слів.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

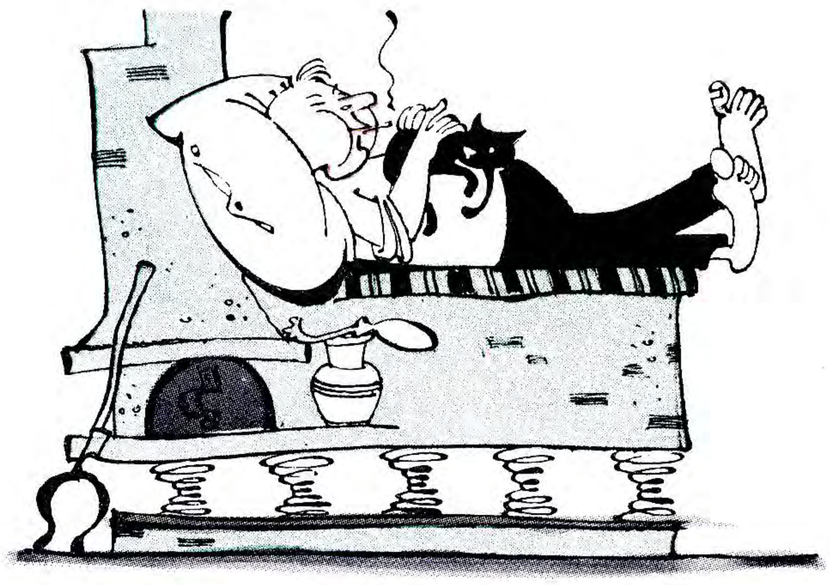

Раціоналізатор.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН, П. ГЛАЗОВИЙ, К. ЗАРУБА, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: **Київ, вул. Леніна, 19.** Тел. 4-35-82, 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 20 коп. на місяць.

Журнал «Перець» № 2 (469) (на украинском языке). Підписано до друку 21. XII. 1961 р. Папір 70×108 1/8 = 0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 34841. Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна», Київ, А. Барбюса, 51/2. Зам. 7982. Тираж 300 000 прим.

Відсканував Іван ТОЛОКНЬОВ,
опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:
http://perec-ua. livejornal.com

САТИРА наших друзів

Малюнки з журналів «ДИКОБРАЗ» (Прага), «ОЙЛЕНШПІГЕЛЬ» (Берлін), «РОГАЧ» (Братіслава), «УРЗІКА» (Бухарест) та «ШПИЛЬКИ» (Варшава).

Спроба викликати затемнення сонця.

Інкубатор.

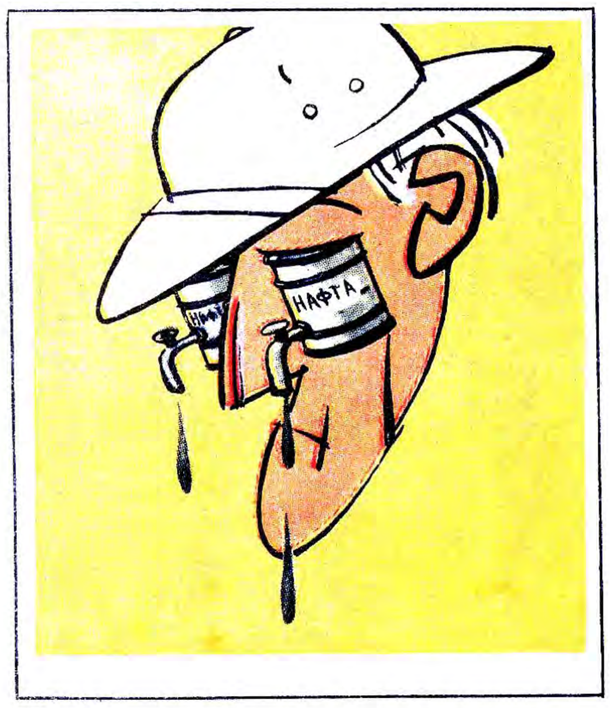

Французький колоніаліст: — Коли я згадую про Сахару, у мене очі заливаються слізьми.

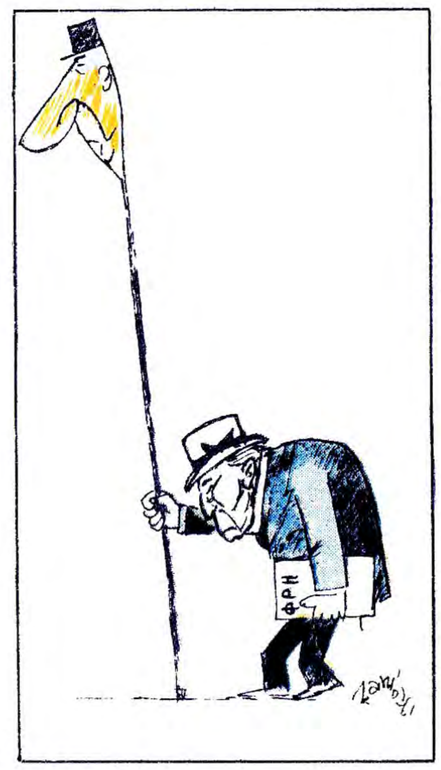

Опора старості.

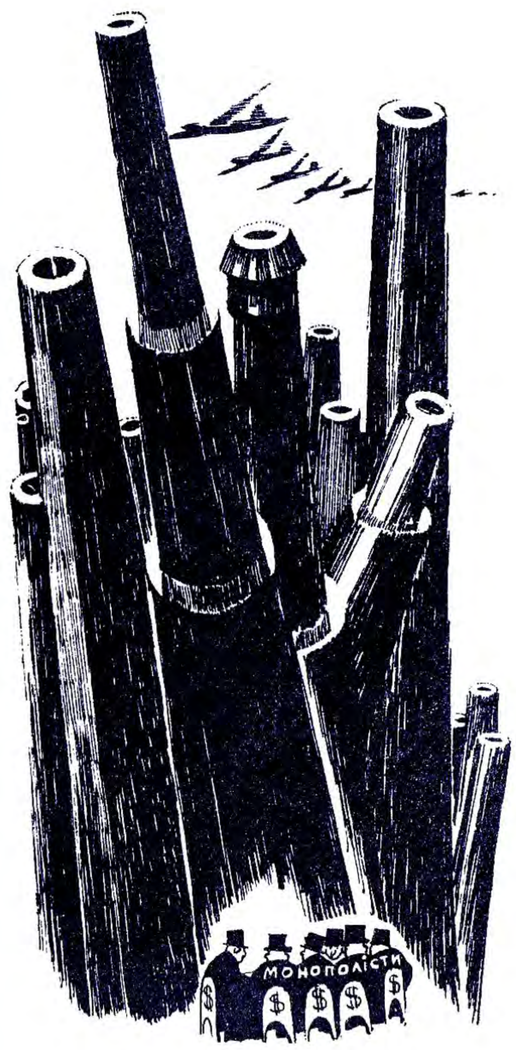

— Панове, роззброєння суперечить питанням, що стоять перед нами.

У Західній Німеччині дуже дороге медичне обслуговування.

— Гроші або життя!..

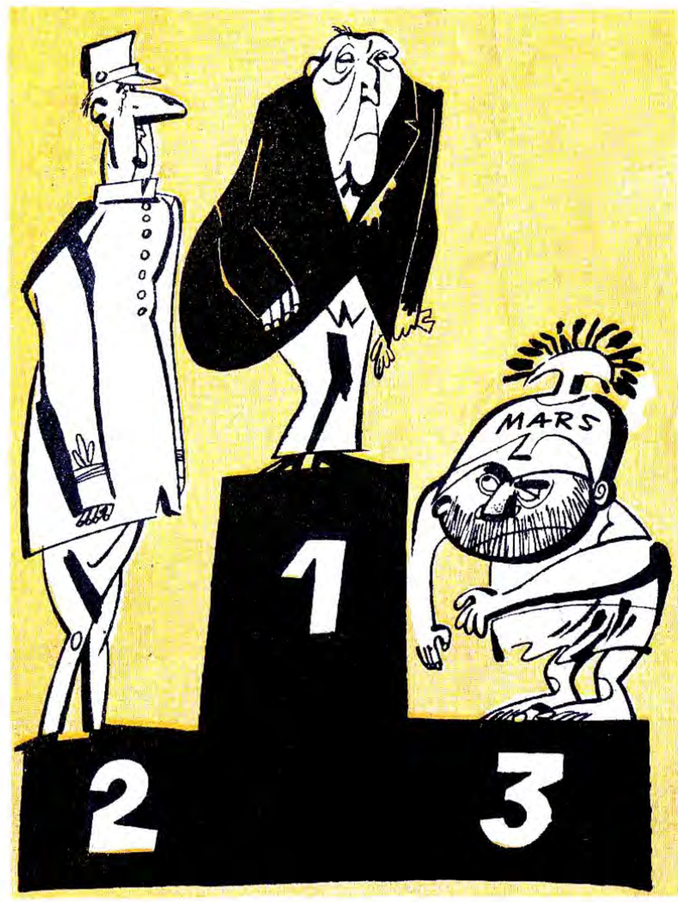

Чемпіон холодної війни.